

บทบาทของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ามนุษย์:
กรณีศึกษาเปรียบเทียบประเทศไทยและฟิลิปปินส์

The Role of Investigators under the Law Related to Human Trafficking Offenses:
A Comparative Case Study of Thailand and the Philippines

พันตำรวจโท สุภรณ์ กิจชมภู¹, และ พันตำรวจโท ปิตุภูมิ นาคประดา²

Po.LC. Subhorn Kitchombhu¹ and Po.LC. Pitupoom Nakprada²

Receive April 19, 2025; Retrieved June 26, 2025; Accepted June 30, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพการวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาถึงกรอบกฎหมายและกระบวนการสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในประเทศไทยและฟิลิปปินส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประเมินวิธีการสอบสวนที่ใช้ในทั้งสองประเทศ ทำการวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของขั้นตอนการสอบสวนในประเทศไทย เพื่อเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการคดีการค้ามนุษย์ โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วรรณกรรมทางวิชาการ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 10 ท่าน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าทั้งสองประเทศให้ความสำคัญและมีความก้าวหน้าในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีค้ามนุษย์อย่างเป็นลำดับ แต่ก็มีความแตกต่างในด้านการตีความกฎหมายและวิธีการสอบสวนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโดยรวม และยังพบปัญหาอุปสรรคของระบบในประเทศไทย เช่น การใช้มาตรการสัมภาษณ์ที่ไม่สอดคล้องกัน มาตรการป้องกันเหยื่อที่ยังไม่เพียงพอ และอุปสรรคจากการทุจริต ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การกำหนดความหมายทางกฎหมายให้มีความชัดเจนมากขึ้น การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และการบูรณาการเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการสอบสวน งานวิจัยนี้มีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของกฎหมายด้านการค้ามนุษย์ในเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนานโยบายในอนาคต เพื่อเพิ่มความพยายามในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ามนุษย์ในประเทศไทย

คำสำคัญ : กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์, กฎหมายเปรียบเทียบ, พนักงานสอบสวน, ประเทศไทย, ฟิลิปปินส์

^{1,2} อาจารย์กลุ่มงานคณาจารย์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

Lecturer of Faculty Division, Royal Police Cadet Academy

Email: teacherjack_58@hotmail.com, jacksubhorn@gmail.com

Abstract

The research on the Role of Investigators under the Law Related to Human Trafficking Offenses: A Comparative Case Study of Thailand and the Philippines is qualitative research. This study examines the legal framework and investigative processes related to human trafficking in Thailand and the Philippines. The objectives are to compare relevant laws, evaluate investigative methods used in both countries, and analyze the strengths and weaknesses of the investigative procedures in Thailand to propose measures to enhance the efficiency in handling human trafficking cases. The research gathers data from diverse sources, including relevant laws, academic literature, And in-depth interviews with 10 key informants. The findings indicate that both countries prioritize and progressively address human trafficking cases, yet they differ in legal interpretation and investigative methods, affecting overall effectiveness. Challenges identified within the Thai system include inconsistent interview measures, insufficient victim protection measures, and corruption issues. Recommendations for improvement include clarifying legal definitions, enhancing inter-agency cooperation, and integrating advanced technology into investigative processes. This research contributes valuable insights into the comparative legal perspectives on human trafficking and provides foundational information for developing future policies to strengthen law enforcement efforts related to human trafficking offenses in Thailand.

Keywords: Human Trafficking Law, Comparative Law, Interrogator, Thailand, The Philippines

บทนำ

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2567 กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี ค.ศ. 2024 ซึ่งครอบคลุมประเทศต่าง ๆ จำนวน 188 ประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา นายแอนโทนี จอห์น บลิงเคน (Antony John Blinken) ได้กล่าวถึงความพยายามในการต่อสู้กับการค้ามนุษย์ในช่วงเวลา 20 ปีที่ผ่านมา โดยเน้นย้ำถึงความก้าวหน้าและอุปสรรค พร้อมกับกล่าวขอบคุณนักการทูตและทีมงานที่ช่วยรวบรวมข้อมูล การพัฒนาวิธีการก่ออาชญากรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการหลอกลวงเหยื่อ รวมถึงความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อติดตามและยับยั้งการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ยังได้แสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในความพยายามในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในปีนี้ (Trafficking in Persons Report: 2024 TIP Report). (Online).

การค้ามนุษย์ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างร้ายแรง แม้จะมีกฎหมายที่กำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดดังกล่าว แต่รายงานจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในประเทศไทยได้ชี้ให้เห็นว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ มีความซับซ้อนและรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (Ministry of Social Development and Human Security. (2024) การแก้ไขปัญหานี้ จำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอันตรายของการค้ามนุษย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์หลายฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิดค้ามนุษย์ พ.ศ. 2559 (Prevention and Suppression of Human Trafficking Act B.E. 2551 (2008) และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2562 (Royal Decree Amending the Prevention and Suppression of Human Trafficking Act B.E. 2562) เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้การทำงานร่วมกันขององค์การได้อย่างเป็นระบบ (Foundation for Human Rights and Development. (2024).

รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2567 โดยกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงรัฐบาลไทยยังไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำในการจัดการการค้ามนุษย์ได้อย่างเต็มที่ ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมา และได้จัดลำดับประเทศไทยอยู่ในระดับที่ 2 (tier 2) ซึ่งมีความพยายามแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์รวมถึงเพิ่มการสอบสวนและดำเนินคดีการค้ามนุษย์มากขึ้น ข้อกำหนดทางกฎหมายที่บังคับให้เหยื่อชาวต่างชาติอยู่ในศูนย์พักพิงทำให้เหยื่อจำนวนมาก ไม่กล้ามาให้ข้อมูลเรื่องราวที่ถูกล่วงละเมิด ส่งผลให้การดำเนินการบังคับใช้กฎหมายมีช่องโหว่ และขาดประสิทธิภาพในการช่วยเหลือที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบ การทุจริตและการสมรู้ร่วมคิดของเจ้าหน้าที่รัฐก็ยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความพยายามในการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะตามแนวชายแดนทางภาคเหนือของประเทศไทย (Ministry of Foreign Affairs. (2024).: Sangsuwan., K. (2015)

หากกล่าวถึงสถานการณ์การค้ามนุษย์ในกลุ่มประเทศอาเซียนตามรายงานการค้ามนุษย์ ค.ศ. 2024 (TIP Report, 2024) มีเพียง 2 ประเทศในกลุ่มนี้ที่อยู่ในระดับที่ 1 (tier 1) กล่าวคือ ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นหนึ่งในประเทศดังกล่าวโดยรัฐบาลฟิลิปปินส์สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำในการจัดการการค้ามนุษย์ได้อย่างเด็ดขาด ทำให้ประเทศฟิลิปปินส์อยู่ในระดับที่ 1 (tier 1) สำหรับความพยายามในการแก้ไขปัญหา ประเทศไทยฟิลิปปินส์ได้เพิ่มความพยายามในการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้ต้องสงสัยในความผิดค้ามนุษย์ รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่เกี่ยวกับการระบุตัวเหยื่อและติดตามกรณีทุจริตของเจ้าหน้าที่ และการประกาศใช้กฎระเบียบใหม่สำหรับกฎหมายต่อต้านการค้ามนุษย์ที่ได้รับการแก้ไข โดยมีการลงโทษผู้กระทำความผิดได้เป็นที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น การคัดกรองผู้ค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการหลอกลวงทางออนไลน์ที่ยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้เหยื่อบางรายถูกดำเนินคดีในฐานะผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ รัฐบาล

ฟิลิปปินส์ได้ดำเนินการสืบสวนและดำเนินคดีกับผู้ต้องสงสัยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พร้อมเรียกร้องให้มีการปรับปรุงมาตรการระบุด่วนและช่วยเหลือเหยื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะเหยื่อการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน รวมถึงการฝึกอบรมและเพิ่มงบประมาณสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง(Public Relations Department. (2024)

ในปี ค.ศ. 2023 รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้แสดงความพยายามในการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยสำนักงานสอบสวนแห่งชาติ (The National Bureau of Investigation) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (The Philippine National Police) ได้สอบสวนคดีค้ามนุษย์จำนวน 417 คดี เพิ่มขึ้นจาก 277 คดี ในปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินคดีผู้ต้องสงสัยจำนวน 264 ราย แบ่งเป็นการค้าประเวณี 217 ราย และการค้าแรงงาน 47 ราย โดยมีการดำเนินคดีสำเร็จเป็นจำนวน 211 คดี พร้อมทั้งตัดสินริบทรัพย์สินในคดีค้ามนุษย์มูลค่าประมาณ 31.84 ล้านบาท ความพยายามเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการปราบปรามการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ศาลได้ตัดสินจำคุกผู้กระทำความผิดค้ามนุษย์จำนวน 80 ราย อย่างไรก็ตาม การทุจริตและการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในการค้ามนุษย์ยังคงเป็นปัญหาที่ขัดขวางการดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย รัฐบาลยังดำเนินคดีเจ้าหน้าที่ของรัฐ 2 รายที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมค้ามนุษย์ รัฐบาลฟิลิปปินส์ยังได้แสดงความพยายามในการปกป้องเหยื่อ โดยระบุด่วนช่วยเหลือจำนวน 640 ราย เพิ่มขึ้นจาก 444 ราย ในปี ค.ศ. 2022 โดยมีเหยื่อแรงงานข้ามชาติประมาณ 105 ราย รวมถึงมีเหยื่อในอุตสาหกรรมประมงเช่นกัน ขณะเดียวกัน รัฐบาลได้ให้บริการที่พักพิง ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการสนับสนุนทางการเงินแก่เหยื่อ การดำเนินการเกี่ยวกับการระบุด่วนเหยื่อได้มีการจัดทำภายใต้แนวทางกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism) ซึ่งเริ่มปฏิบัติตั้งแต่ปี ค.ศ. 2022 แม้จะดำเนินการหลาย ๆ อย่างดังที่กล่าวมาแล้ว แต่การนำแนวทางไปปฏิบัติในระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนยังคงมีปัญหา ซึ่งเจ้าหน้าที่บางคนขาดความรู้เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดตั้งศูนย์คัดกรองเหยื่อ 13 แห่ง เพื่อให้ความช่วยเหลือเหยื่อ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ในหลายพื้นที่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจในกระบวนการระบุด่วนเหยื่อ โดยเฉพาะในเรื่องการฝึกอบรมที่ไม่เพียงพอ และความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของเหยื่อ ทำให้กระบวนการนี้ยังมีข้อจำกัด และมีการรายงานว่ารัฐบาลได้จำกัดเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของเหยื่อภายในสถานพักพิง ซึ่งจะส่งผลกระทบทางจิตใจต่อเหยื่อได้ในภายหลัง

ทั้งนี้ประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่อยู่ในกลุ่มประชาคมอาเซียนซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองในระดับภูมิภาค อีกทั้งมีความร่วมมือกันทางด้านการต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้อง จากการเปรียบเทียบสถานการณ์การค้ามนุษย์ตามรายงานการค้ามนุษย์ ค.ศ. 2015-2024 (Tips Report 2015-2024) ของประเทศฟิลิปปินส์และประเทศไทย จะเห็นได้ว่า ประเทศฟิลิปปินส์อยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าประเทศไทยในหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมา จึงเห็นสมควรทำการวิเคราะห์ประเด็นที่เกิดขึ้นในส่วนประเด็นกฎหมายที่บังคับใช้ และการดำเนินงานจัดการของเจ้าหน้าที่ที่ทำการสอบสวนความผิดคดีค้ามนุษย์ ในการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีความผิดการค้ามนุษย์ รวมถึงอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนระหว่างประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อทราบถึงปัญหาและ

อุปสรรคของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดคามนุษย์และพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบในคดีคามนุษย์ ทำให้ทราบแนวทางที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอบสวนเกี่ยวกับคดีคามนุษย์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประเทศไทยได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคามนุษย์ของประเทศไทยและฟิลิปปินส์
2. ศึกษาวิธีการหรือขั้นตอนในกระบวนการสอบสวนความผิดเกี่ยวกับการคามนุษย์ของประเทศไทยและฟิลิปปินส์
3. เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของกระบวนการสอบสวนความผิดการคามนุษย์ในประเทศไทย
4. ศึกษาปัญหาอุปสรรคและกำหนดแนวทางที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอบสวนเกี่ยวกับคดีคามนุษย์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดการคามนุษย์: กรณีศึกษาเปรียบเทียบประเทศไทยและฟิลิปปินส์ มุ่งศึกษากรอบกฎหมายและบทบาทของพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับความผิดการคามนุษย์ ศึกษาข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการคามนุษย์ระหว่างประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ รวมถึงการเปรียบเทียบบทบาทการบังคับใช้กฎหมายของพนักงานสอบสวนของทั้งสองประเทศ เพื่อจะทราบถึงข้อดีและข้อเสียและสามารถนำมาเป็นแนวทางปรับแก้กฎหมายและพนักงานสอบสวนของประเทศไทยได้ในอนาคต

ขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความผิดการคามนุษย์ รวม 10 ท่าน

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

หลักสิทธิมนุษยชน (Human Rights)

กรอบตามหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการคามนุษย์มุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิโดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน รวมถึงกลุ่มผู้เปราะบาง เช่น ผู้หญิงและเด็ก โดยมีรากฐานจากอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนสากล จุดประสงค์คือปกป้องศักดิ์ศรี ความเป็นอิสระ และความปลอดภัยจากการคามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ใช้วิธีการขู่เข็ญ การใช้กำลัง หรือการหลอกลวงในเรื่องแรงงานหรือเพศอันเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน

การคุ้มครองเหยื่อจากการค้ามนุษย์ (Trafficking Victims Protection)

แนวทางการคุ้มครองเหยื่อและการต่อต้านการค้ามนุษย์ที่คำนึงถึง สิทธิ และสภาพของเหยื่อ โดยเน้นการสนับสนุนในหลาย ๆ ด้านเพื่อช่วยรักษาบาดแผลและฟื้นฟูจิตใจของเหยื่อ แนวทางนี้ให้ความสำคัญกับความยินยอมในการให้ข้อมูล การเคารพความเป็นส่วนตัว และการรักษาศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งสนับสนุนให้เหยื่อมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งแก่ตนเอง องค์ประกอบสำคัญคือการเข้าถึงบริการต่าง ๆ เช่น การดูแลสุขภาพทางแพทย์ การให้กำลังใจ การช่วยเหลือทางกฎหมาย และที่อยู่พักพิงอาศัยที่ปลอดภัย ซึ่งปฏิบัติให้เหมาะสมต่อเหยื่อในแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก และแรงงานข้ามชาติ นอกจากนี้ แนวทางนี้ป้องกันไม่ให้เหยื่อได้รับความเสียหายเพิ่มขึ้น อีกทั้งสนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น รัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์กรชุมชน เพื่อสร้างระบบตอบสนองที่ครอบคลุมต่อความต้องการของเหยื่อ การอบรมผู้สนับสนุนเพื่อตระหนักรู้ถึงสิ่งที่สมควรปฏิบัติเมื่อพบการค้ามนุษย์และการตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้แนวทางดังกล่าวนี้ไม่เพียงแต่มุ่งฟื้นฟูต่อบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นการป้องกันการแสวงหาแนวร่วมเพื่อประโยชน์ในอนาคต ส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม โดยการคำนึงถึงเหยื่อเป็นศูนย์กลางในการต่อต้านการค้ามนุษย์

กรอบกฎหมายและนโยบาย (Legal and Policy Framework)

กรอบกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการค้ามนุษย์มีส่วนสำคัญในการสร้างระบบที่มีประสิทธิภาพเพื่อจัดการกับปัญหาการค้ามนุษย์ โดยมีการกำหนดกฎหมายภายในประเทศ อนุสัญญาระหว่างประเทศ และนโยบายต่าง ๆ เพื่อป้องกันการค้ามนุษย์ ปกป้องเหยื่อ และดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด กฎหมายดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น พิธีสารที่กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องทำให้การค้ามนุษย์เป็นความผิดทางอาญาและปกป้องสิทธิเหยื่ออย่างเหมาะสม ในหลายประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายเฉพาะเพื่อช่วยเหลือเหยื่อและจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่มีมาตรฐานในการทำงานที่ชัดเจน

การป้องกันและการตระหนักรู้ (Prevention and Awareness)

การป้องกันและการสร้างความตระหนักรู้เป็นหัวใจสำคัญในการต่อสู้กับการค้ามนุษย์ โดยมุ่งเน้นต่อกลไกที่ลดความเสี่ยงและเพิ่มความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งจะเน้นการจัดการกับสาเหตุพื้นฐาน เช่น ความยากจน การขาดการศึกษา และความไม่มีเสถียรในสังคม การจัดการกับปัจจัยปัญหาเหล่านี้ช่วยให้ชุมชนสามารถต้านทานการค้ามนุษย์และสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมให้ปลอดภัยขึ้น การรณรงค์สร้างความตระหนักในสาธารณะมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้แก่บุคคลและชุมชนเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ วิธีการที่ผู้ค้ามนุษย์ใช้ และสิ่งบ่งชี้เมื่อถูกเอารัดเอาเปรียบ โดยมุ่งมั่นในการกระตุ้นให้ผู้คนเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิและความคุ้มครองการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน เช่น การศึกษา การดูแลสุขภาพ และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นสิ่งจำเป็นในการถ่ายทอดและการเผยแพร่ข้อมูล ใช้กลไกการป้องกันที่เข้าถึงกลุ่มที่มีความเสี่ยงให้เกิดประสิทธิภาพ

การประสานงานและความร่วมมือระหว่างประเทศ (Collaboration and International Cooperation)

ความร่วมมือระหว่างประเทศมีส่วนสำคัญในการต่อสู้กับการค้ามนุษย์ เนื่องจากอาชญากรรมนี้มักจะเกิดขึ้นในลักษณะข้ามพรมแดนติดต่อกันระหว่างประเทศและเกี่ยวข้องกับเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมที่มีความซับซ้อน การตระหนักว่าการค้ามนุษย์เป็นปัญหาระดับโลกทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงรัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน(NGOs) หน่วยงานระหว่างประเทศ และภาคเอกชนต่าง ๆ ต้องทำงานร่วมกันในการพัฒนาและดำเนินกลยุทธ์ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแบ่งปันข้อมูลและการดำเนินการร่วมกัน ทำข้อตกลง เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติช่วยส่งเสริมความร่วมมือและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ นอกจากข้อตกลงอย่างเป็นทางการแล้ว เครือข่ายที่ไม่เป็นทางการระหว่าง องค์กรพัฒนาเอกชน(NGOs) และองค์กรชุมชนมีความสำคัญในการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่น องค์กรเหล่านี้จะช่วยประสานระหว่างประชาชนกับรัฐบาลในแต่ละประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเคราะห์และวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับบทบาทของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ามนุษย์ การเปรียบเทียบประเทศไทยและฟิลิปปินส์ เพื่ออธิบายกรอบกฎหมายและบทบาทของพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ามนุษย์ ประกอบไปด้วยข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ รวมถึงการเปรียบเทียบบทบาทการบังคับใช้กฎหมายของพนักงานสอบสวนของทั้งสองประเทศ เพื่อจะทราบถึงข้อดีและข้อเสียและสามารถนำมาเป็นแนวทางปรับแก้กฎหมายและพนักงานสอบสวนของประเทศไทยได้ในอนาคต

มีเครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์ มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือให้เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวม 10 ท่านโดยเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอบสวนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ามนุษย์ นำเสนอผลการวิเคราะห์แบบเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. หลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พบว่า

หลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เน้นการสร้างมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนและการสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายในการต่อสู้กับการค้ามนุษย์ ซึ่งรวมถึงการปกป้องเหยื่อและการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด โดยมีข้อตกลงสำคัญ เช่น พิธีสารแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ มีเป้าหมายให้ประเทศต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายและมาตรการที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล โดยจะต้องมีการดำเนินการทางอาญาต่อการค้ามนุษย์และการปกป้องสิทธิเหยื่ออย่างเหมาะสม หลักกฎหมายช่วยให้มีความร่วมมือกันระหว่างประเทศและการแบ่งปันข้อมูลเพื่อความร่วมมือในการตรวจสอบและปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ยังมี

การส่งเสริมความรับผิดชอบของรัฐในการป้องกันการค้ามนุษย์โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลายในทุกภาคส่วน ซึ่งรวมถึงรัฐบาล องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคม เพื่อให้การตอบสนองต่อปัญหานี้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2. หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย พบว่า

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยมุ่งเน้นการเสริมสร้างมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนและการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีกรณีพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 (Human Trafficking Procedure Act B.E. 2559 (2016) ซึ่งมุ่งหมายให้การค้ามนุษย์เป็นความผิดทางอาญาและให้การคุ้มครองต่อเหยื่ออย่างเหมาะสม พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการกลางเพื่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและองค์กรเอกชนเพื่อจัดการกับปัญหาการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีการเข้าร่วมในอนุสัญญาระหว่างประเทศ เช่น พิธีสารเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นกรอบกฎหมายที่ส่งเสริมการปฏิบัติที่มีมาตรฐาน กฎหมายเหล่านี้ยังช่วยให้การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดและการเสริมสร้างระบบสนับสนุนสำหรับเหยื่อมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มีความเข้มแข็งและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

3. หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศฟิลิปปินส์ พบว่า

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยมีความเข้มแข็งและมุ่งเน้นที่จะจัดการกับปัญหานี้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยฟิลิปปินส์ได้ผ่านพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (Anti-Trafficking in Persons Act) ในปี ค.ศ. 2003 ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ ซึ่งรวมถึงการให้การคุ้มครองสิทธิของเหยื่อและมาตรการในการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ยังประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงการและนโยบายต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และภาคประชาสังคม เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้และการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในการจัดการกับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายดังกล่าว และรับรองการเข้าร่วมในอนุสัญญาระหว่างประเทศ เช่น พิธีสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษผู้กระทำความผิดการค้ามนุษย์ โดยการกำหนดกรอบมาตรการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (Uthayo, P. et al. (2018).

4. แนวปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์ของประเทศไทย พบว่า

แนวปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์ในประเทศไทยมุ่งเน้นการดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้การสอบสวนและจัดการกับข้อคดีเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์เป็นไปตามมาตรฐานทางกฎหมาย โดยพนักงานสอบสวนจะต้องเริ่มต้นด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น การสัมภาษณ์เหยื่อ เพื่อตรวจสอบข้อมูลและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ตำรวจ ผู้ให้ความช่วยเหลือเหยื่อ และองค์กรต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เสียหายได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือที่เหมาะสม พนักงานสอบสวนยังต้องมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการกับเหยื่อ รวมถึงการเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทางจิตใจและอารมณ์ของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการค้ำมนุษย์ แนวปฏิบัตินี้ยังรวมถึงการรักษาความลับและความปลอดภัยของเหยื่อ เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำที่ตอกย้ำบาดแผลในจิตใจของเหยื่อหรือทำให้เกิดความเสียหายขึ้นในอนาคต นอกจากนี้การดำเนินคดีควรเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและป้องกันการเกิดเหตุซ้ำอีกในอนาคต

5. แนวปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์ของประเทศฟิลิปปินส์ พบว่า

แนวปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์ในประเทศฟิลิปปินส์มีการดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนดโดยกฎหมายเพื่อให้เกิดความยุติธรรมและการคุ้มครองสิทธิของเหยื่อ พนักงานสอบสวนจะเริ่มต้นด้วยการให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมหลักฐานอย่างละเอียด ซึ่งรวมถึงการสัมภาษณ์เหยื่ออย่างเหมาะสมและรวดเร็วเพื่อป้องกันการตอกย้ำความเจ็บปวดทางด้านจิตใจที่จะเกิดขึ้นต่อเหยื่อหรือผู้เสียหาย นอกจากนี้ ยังมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น หน่วยงานคุ้มครองเด็ก องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร(NGOs) และสำนักงานกฎหมาย เพื่อให้แน่ใจว่าเหยื่อได้รับการช่วยเหลือที่จำเป็น และได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสมในการฟื้นฟู พนักงานสอบสวนจะต้องมีการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนที่ละเอียดอ่อนต่อการปฏิบัติในคดีค้ำมนุษย์เพื่อจัดการกับเหยื่ออย่างมีประสิทธิภาพ การรักษาความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของเหยื่อมีความสำคัญอย่างยิ่ง รวมถึงการจัดการกับข้อมูลอย่างระมัดระวัง การดำเนินการสอบสวนจะต้องรวดเร็วและมีความโปร่งใส เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดหลบหนีและกลับมาก่อเหตุซ้ำได้อีกครั้ง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์และบทบาทของพนักงานสอบสวนของประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์

หัวข้อ	หลักกฎหมาย	
	ไทย	ฟิลิปปินส์

1. เจตนารมณ์ของกฎหมาย	1.1 กฎหมายได้กำหนดกรอบการทำงานที่ครอบคลุมสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	1.1 วัตถุประสงค์ของ กฎหมายนี้กำหนดให้มีการคุ้มครองและสนับสนุนผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก โดยเน้นการส่งเสริมศักดิ์ศรีของมนุษย์และการจัดการค้ามนุษย์ผ่านกลไกของรัฐ
	1.2 กฎหมายได้กำหนดบทบาทที่มีความชัดเจนสำหรับหน่วยงาน	

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องฯ (ต่อ)

หัวข้อ	หลักกฎหมาย	
	ไทย	ฟิลิปปินส์
1. เจตนารมณ์ของกฎหมาย	รัฐบาลในการบังคับใช้กฎหมายและคุ้มครองผู้เสียหาย	1.2 การค้ามนุษย์เกี่ยวข้องกับการสรรหา การขนส่ง หรือการรับไว้ด้วยการบีบบังคับ หรือการหลอกลวงเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาผลประโยชน์
	1.3 เด็กโดยคำนิยามคือบุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี	หรือการหลอกลวงเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาผลประโยชน์
	1.4 การค้ามนุษย์เกี่ยวข้องกับการเป็นธุระจัดหา การขนส่ง หรือการหน่วงเหนี่ยว กักขังบุคคลโดยใช้การบังคับ การหลอกลวง หรือการละเมิดเพื่อการแสวงหาประโยชน์	1.3 เด็กโดยคำนิยามคือบุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี
	1.5 การแสวงหาประโยชน์ รวมถึงแรงงานบังคับ การค้าประเวณี การใช้แรงงานโดยไม่สมัครใจ และการกระทำที่บังคับรูปแบบอื่น ๆ โดยไม่คำนึงถึงความยินยอมจากเหยื่อ	1.4 แรงงานบังคับ, ทาส, และหนี้ที่ผูกมัดโดยคำนิยามตามบริบทที่เกิดจากการทำงานที่ถูกบีบบังคับและการแสวงหาผลประโยชน์
		1.5 การกระทำที่ผิดกฎหมายโดยการกระทำเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ซึ่งถือว่ามีผิดกฎหมาย รวมถึงการเป็นธุระจัดหาบุคคลเพื่อการค้าประเวณี การจัดงานเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ และการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ และการขนส่งหรือการรับเด็กมาเพื่อวัตถุประสงค์ที่ถูกระบุแสวงหาผลประโยชน์
2. อัตราโทษ	โทษจากการกระทำความผิดค้ามนุษย์ได้กำหนดไว้ในคำนิยามที่ชัดเจนจากอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และได้วางบทลงโทษที่เข้มงวดสำหรับผู้กระทำความผิด โดยพิจารณา	โทษตามกฎหมายนี้กำหนดให้มีอัตราโทษหนักสำหรับการก่ออาชญากรรม รวมถึงกำหนดโทษจำคุกเป็นเวลานานและค่าปรับจำนวนมาก โดยมีโทษที่เข้มงวดมากขึ้นสำหรับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับ

	ความรุนแรงตามอายุของผู้เสียหายและ มีการลงโทษในอัตราโทษที่รุนแรง	เด็ก หรือถ้าการค้ามนุษย์เกิดขึ้นที่มี ผลกระทบโดยในวงกว้างหรือในลักษณะ องค์กรอาชญากรรม
3. นโยบาย	3.1 มีกระบวนการที่กำหนดไว้อย่าง ละเอียดสำหรับการจัดการคดีการค้า	3.1 ให้ความสำคัญกับความลับและการ คุ้มครองผู้เสียหาย ผู้เสียหายจากการค้า

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องฯ (ต่อ)

หัวข้อ	หลักกฎหมาย	
	ไทย	ฟิลิปปินส์
	มนุษย์อย่างรวดเร็วจึงเป็นธรรมชาติ โดยมีบทบัญญัติที่ชัดเจนสำหรับการ จัดการพยานหลักฐานและการให้การ ของพยาน	มนุษย์ได้รับการยอมรับว่าเป็นเหยื่อและไม่ ควรถูกลงโทษสำหรับการกระทำที่ผิด กฎหมายที่เกิดขึ้นจากการถูกค้ามนุษย์ ความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายหรือเหยื่อ จะต้องได้รับการปกป้องตลอดกระบวนการ ทางกฎหมาย
	3.2 มีมาตรการพิเศษเพื่อคุ้มครอง และสนับสนุนผู้เสียหายที่ให้การใน ศาลเพื่อประกันความปลอดภัยของ เหยื่อหรือผู้เสียหาย	3.2 มีการจัดตั้งสภาเพื่อตรวจสอบและดูแล การบังคับใช้กฎหมายนี้ และประสานงานกับ หน่วยงานของรัฐบาล และวางแผนโครงการ ป้องกันการค้ามนุษย์ที่ครอบคลุม
	3.3 มีการจัดตั้ง "คณะกรรมการ ป้องกัน และปราบปรามการค้า มนุษย์" เพื่อกำหนดนโยบาย ติดตาม การบังคับใช้ และทำงานร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานรัฐบาลต่าง ๆ	3.3 การบังคับใช้และวางแผนงาน หน่วยงานของรัฐบาลต่าง ๆ จะได้รับ มอบหมายให้ดำเนินการด้านการป้องกัน การคุ้มครอง และการฟื้นฟูสำหรับผู้เสียหาย รวมถึงการให้ที่พักพิง การให้คำปรึกษา การ ช่วยเหลือทางกฎหมาย และบริการฟื้นฟู
	คณะกรรมการนี้มีหน้าที่ในการเสนอ เปลี่ยนแปลงกฎหมายเพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพในการป้องกัน และ ปราบปรามการค้ามนุษย์	3.4 ความร่วมมือระหว่างประเทศ กฎหมาย นี้สนับสนุนความร่วมมือกับองค์กรระหว่าง ประเทศและรัฐอื่น ๆ เพื่อต่อสู้กับการค้า มนุษย์ข้ามพรมแดนและคุ้มครองผู้เสียหาย
	3.4 การบังคับใช้แผนงานตาม มาตรการในการดูแลและฟื้นฟู ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เป็นสิ่งที่มีความ สำคัญ โดยกำหนดให้หน่วยงาน ของรัฐต้องให้การสนับสนุนที่จำเป็น	3.5 การจัดหาเงินทุนและทรัพยากร การ จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนและดำเนินการ

3.5 เน้นเรื่องสิทธิมนุษยชนเพื่อให้เกียรติและความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เสียหายหรือเหยื่อในทุกขั้นตอน	ตามโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์จากค่าปรับและทรัพย์สินที่ถูกยึดซึ่งเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์
3.6 กฎหมายสนับสนุนการทำงานร่วมกันกับองค์กรระหว่างประเทศ	3.6 การรายงานและความรับผิดชอบ โดยมี การตั้งกลไกสำหรับการรายงานเหตุการณ์ที่ สงสัยว่าเป็นการค้ามนุษย์ การจัดการกรณี

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องฯ (ต่อ)

หัวข้อ	หลักกฎหมาย	
	ไทย	ฟิลิปปินส์
	และรัฐบาลต่างประเทศเพื่อเพิ่มความพยายามในการต่อสู้กับการค้ามนุษย์ข้ามพรมแดน	และการตรวจสอบให้แน่ใจว่าหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม 3.7 กรอบกฎหมายสำหรับการดำเนินคดีกฎหมายนี้กำหนดกรอบกฎหมายที่ชัดเจนสำหรับการดำเนินคดีต่อผู้ค้าที่ค้ามนุษย์ รวมถึงการรวบรวมหลักฐาน การปกป้องพยาน และการตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการตั้งข้อหาผู้กระทำความผิดอย่างเหมาะสม
4. บทบาท/หน้าที่ของพนักงานสอบสวน	4.2 เจ้าหน้าที่สามารถเรียกบุคคลมาเป็นพยานหรือให้หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ 4.3 เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจสอบยานพาหนะและสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเกิดความผิดการค้ามนุษย์ 4.4 เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการตรวจค้นจับกุมและค้นหาในสถานที่ที่มีพยานหลักฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือที่อยู่ของเหยื่อได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์	4.2 การตรวจสอบและการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP) และสำนักงานตรวจสอบแห่งชาติ (NBI) มีหน้าที่ในการทำการตรวจสอบการกระทำความผิดการค้ามนุษย์ที่สงสัย ซึ่งรวมถึงการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและหลักฐานเพื่อตั้งข้อหาผู้ต้องหาในการค้ามนุษย์ 4.3 ขั้นตอนการจับกุมและการตรวจสอบมีกระบวนการเฉพาะสำหรับการตรวจจับและจับกุมผู้ต้องสงสัยในการค้ามนุษย์ที่ทางเข้าออกประตู (สนามบิน, ท่าเรือ) และภายในประเทศ เจ้าหน้าที่สามารถ

ทางกฎหมายในการตรวจค้น จับกุม	ดำเนินการได้ตามที่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับการทำผิดทางการค้ามนุษย์ และต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4.4 ความร่วมมือกับ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ซึ่งกฎหมายนี้ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชน ในระหว่างการ
---------------------------------	--

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องฯ (ต่อ)

หัวข้อ	หลักกฎหมาย	
	ไทย	ฟิลิปปินส์
		ช่วยเหลือเพื่อให้ความปลอดภัยและสิทธิของผู้เสียหายได้รับการคุ้มครอง โดยองค์กรพัฒนาเอกชนสามารถให้บริการหรือสนับสนุน รวมถึงการให้คำปรึกษาและที่พักพิง 4.5 การปกป้องผู้เสียหายหรือเหยื่อระหว่างการสอบสวน ผู้เสียหายหรือเหยื่อจากการค้ามนุษย์ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้เสียหายและไม่ควรเผชิญกับการลงโทษทางกฎหมายสำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการถูกค้ามนุษย์ การสอบสวนจะต้องดำเนินการในลักษณะที่เคารพในสิทธิ ความลับ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ 4.6 มาตรการรักษาความลับ กฎหมายนี้ระบุถึงข้อมูลประจำตัวของผู้เสียหายและรายละเอียดเกี่ยวกับคดีของผู้เสียหายต้องถูกเก็บรักษาเป็นความลับเพื่อปกป้องจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสอบสวน การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่มีการยินยอมถือเป็นสิ่งต้องห้าม

4.7 ข้อกำหนดในการรายงาน เจ้าหน้าที่และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายจะต้องบันทึกและรายงานผลการค้นพบที่เกี่ยวกับคดีการค้ำมนุษย์เพื่อให้แน่ใจว่ามีความรับผิดชอบและประสิทธิภาพในการบังคับใช้ตามมาตรการ

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องๆ (ต่อ)

หัวข้อ	หลักกฎหมาย	
	ไทย	ฟิลิปปินส์
		4.8 การฝึกอบรมและการพัฒนาศักยภาพโดยมีการเน้นการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและบุคลากรในการสอบสวนเกี่ยวกับปัญหาการค้ำมนุษย์ รวมถึงการระบุสิ่งบ่งชี้ของการค้ำมนุษย์และการสัมภาษณ์ผู้เสียหายอย่างละเอียดอ่อนและเหมาะสม โดยเฉพาะการปฏิบัติต่อเด็ก 4.9 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกระบวนการสอบสวนได้รับการออกแบบเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานโดยที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำงานร่วมกันเพื่อตอบสนองต่อคดีการค้ำมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแบ่งปันข้อมูลและทรัพยากรตามความเหมาะสม

6. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพพนักงานสอบสวนในคดีค้ำมนุษย์

Worachatecha. W. (2015). ระบุว่าแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพพนักงานสอบสวนในคดีค้ำมนุษย์มีความสำคัญต่อการยกระดับความสามารถในการจัดการกับปัญหานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากการเสริมสร้างทักษะและความรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ผ่านการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งควรเน้นการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน เทคนิคการสัมภาษณ์เหยื่อที่เหมาะสม และการจัดการกับอารมณ์สภาพจิตใจของผู้เสียหาย นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น รัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน

ที่เกี่ยวข้อง (NGOs) และสถาบันการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด การใช้เทคโนโลยีในการติดตาม วิเคราะห์ข้อมูล และการสื่อสารระหว่างหน่วยงานก็เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่สามารถเสริมสร้างประสิทธิภาพได้ การสร้างระบบช่วยเหลือด้านจิตใจและสุขภาพจิตให้แก่พนักงานสอบสวนเอง ก็จะช่วยลดความเครียดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้การพัฒนาประสิทธิภาพพนักงานสอบสวนจะนำไปสู่การต่อสู้กับการค้ำมนุษย์อย่างมีระบบและยั่งยืน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

ทั้งสองประเทศให้ความสำคัญและมีความก้าวหน้าในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์อย่างเป็นลำดับ แต่ก็มีความแตกต่างในด้านการตีความกฎหมายและวิธีการสอบสวนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโดยรวม และยังพบปัญหาอุปสรรคของระบบในประเทศไทย เช่น การใช้มาตรการสัมภาษณ์ที่ไม่สอดคล้องกัน มาตรการป้องกันเหยื่อที่ยังไม่เพียงพอ และอุปสรรคจากการทุจริต ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การกำหนดความหมายทางกฎหมายให้มีความชัดเจนมากขึ้น การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และการบูรณาการเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการสอบสวน งานวิจัยนี้มีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของกฎหมายด้านการค้ำมนุษย์ในเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนานโยบายในอนาคตเพื่อเพิ่มความพยายามในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดการค้ำมนุษย์ในประเทศไทย

อภิปรายผล

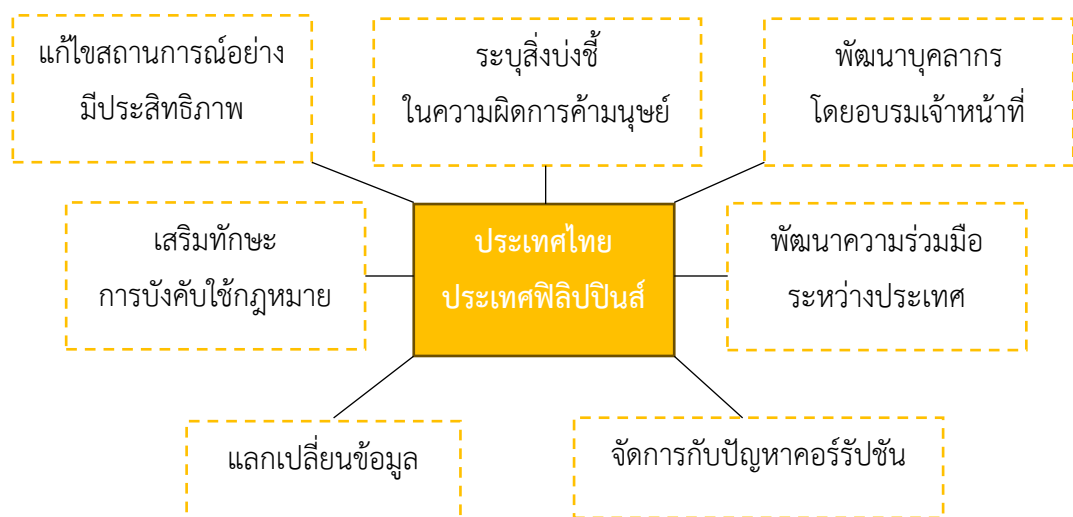
จากการเผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ำมนุษย์ประจำปี ค.ศ. 2024 ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เน้นย้ำถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ในประเทศไทยและฟิลิปปินส์ โดยระบุถึงความก้าวหน้าและความท้าทายในการต่อสู้กับการค้ำมนุษย์ของทั้งสองประเทศ ประเทศไทยและฟิลิปปินส์ได้ทำการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยได้มีการแก้ไขกฎหมายและจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อปราบปรามการค้ำมนุษย์ ขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์ได้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ รวมถึงได้เพิ่มการสอบสวนและดำเนินคดีเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญสอดคล้องกับ Meebunlue. J. (2013). ที่ได้ศึกษาการค้ำมนุษย์ในประเทศไทย: ปัจจัยที่เป็นสาเหตุ เครื่องมือ และกลไกในการแก้ไข. ระบุว่าปัจจุบันการค้ำมนุษย์ได้ถูกยกระดับให้เป็นปัญหาระหว่างประเทศและกลายเป็นประเด็นสำคัญที่ทุกประเทศให้ความสนใจและรณรงค์เพื่อแก้ปัญหานี้มากขึ้น ประเทศไทยหนึ่งในสมาชิกอาเซียนและกลุ่มประเทศระดับนำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับผลกระทบจากขบวนการค้ำมนุษย์ เมื่อองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้ใช้ประเทศไทยเป็นที่แสวงหาประโยชน์จากการค้ำมนุษย์ ทั้งนี้ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามทั้งสองประเทศยังคงมีความท้าทายในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ เนื่องจากยังคงต้องเผชิญกับปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพ ในประเทศไทยมีรายงานเกี่ยวกับการคอร์รัปชันและการบังคับใช้กฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพ ขณะที่ฟิลิปปินส์ยังคงมีปัญหในการอบรมเจ้าหน้าที่ที่มีช่องว่างในการตระหนักรู้ของประชาชน จากการจัดลำดับการค้ามนุษย์ตามรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (TIPs Report 2024) แม้ว่าประเทศฟิลิปปินส์จะอยู่ในลำดับที่ 1 (tier 1) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำในการจัดการกับการค้ามนุษย์ ขณะที่ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับอยู่ในลำดับที่ 2 (tier 2) ซึ่งแสดงถึงความพยายามที่มีในการแก้ไขปัญหา แต่ยังคงต้องการปรับปรุงเพิ่มเติมให้ดีขึ้น แต่ทั้งสองประเทศยังคงต้องเผชิญกับอุปสรรคที่เพิ่มขึ้นจากความซับซ้อนของเครือข่ายการค้ามนุษย์และผลกระทบที่อาจเกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในทั้งสองประเทศ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ควรเสริมสร้างและรณรงค์การตระหนักรู้แก่สาธารณชนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ซึ่งจะช่วยในเรื่องการระบุสิ่งบ่งชี้ในความผิดการค้ามนุษย์และแก้ไขสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมทักษะการบังคับใช้กฎหมาย ดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้นเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ และแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อสนับสนุนการแก้ไขการค้ามนุษย์ในรูปแบบองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และจัดการกับปัญหาคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและระบบยุติธรรมจากการรับผลประโยชน์จากขบวนการค้ามนุษย์

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

เชิงนโยบาย

1. การพัฒนากรอบกฎหมาย ปรับปรุงค่านิยมและขอบเขตของกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมและเท่าทันกับการกระทำผิดที่เกิดขึ้นกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การแสวงหาผลประโยชน์ทางออนไลน์และแรงงานบังคับในรูปแบบใหม่ ๆ และพิจารณาเพิ่มโทษให้เข้มงวดสำหรับความผิดในเรื่องการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะความผิดที่เกี่ยวข้องกับเด็กและองค์การอาชญากรรม
2. ปรับปรุงการดำเนินการจัดสรรทรัพยากรสำหรับหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพิ่มงบประมาณและทรัพยากรให้กับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้สามารถดำเนินการตามมาตรการของกฎหมายต่อต้านการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐบาลต่าง ๆ องค์กรพัฒนาเอกชน(NGOs) และองค์กรนานาชาติ เพื่อสร้างการตอบสนองที่เป็นเอกภาพในการต่อต้านการค้ามนุษย์ร่วมกัน การจัดฝึกอบรมร่วมเป็นประจำจะสามารถเสริมสร้างการประสานงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มุ่งเน้นด้านการปกป้องและคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหาย เพิ่มการบริการสำหรับเหยื่อหรือผู้เสียหาย พัฒนาการบริการให้ครอบคลุมมากขึ้นสำหรับเหยื่อหรือผู้เสียหาย รวมถึงให้ที่พักพิงที่ปลอดภัย ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การให้คำปรึกษา และแผนการฝึกอบรมอาชีพโดยเฉพาะกลุ่มเด็กเยาวชน และสตรี
5. การสร้างความตระหนักรู้และการศึกษาแก่สาธารณชน รมรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ที่เป็นความผิดการค้ามนุษย์ และสร้างเครือข่ายในการรายงานสิ่งผิดปกติที่อาจเป็นความผิดการค้ามนุษย์ในชุมชน และเผยแพร่ความรู้ตามสถานบันการศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น
6. แก้ไขปัญหาการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นในหน่วยงานการบังคับใช้กฎหมาย ดำเนินนโยบายและกลไกเพื่อต่อสู้กับปัญหาการทุจริตหรือรับผลประโยชน์จากขบวนการการค้ามนุษย์ และเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการปราบปรามการค้ามนุษย์แก่สาธารณะ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในหน่วยงานการบังคับใช้กฎหมาย
7. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านการค้ามนุษย์ การมีส่วนร่วมของกลุ่มประเทศอาเซียนและความร่วมมือกับมิตรประเทศทั่วโลก เพื่อให้สามารถต่อสู้กับขบวนการการค้ามนุษย์ข้ามชาติให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. การฝึกอบรมและการพัฒนาหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการค้ามนุษย์ ดำเนินการจัดแผนการฝึกอบรมที่ครอบคลุมในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหาย เทคนิคการสัมภาษณ์เหยื่อและควรคำนึงถึงจิตวิทยาในการซักถามผู้เสียหายเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทางจิตใจของผู้เสียหาย

2. การเสริมสร้างกระบวนการสอบสวนโดยมุ่งเน้นการให้ความคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหาย กำหนดพันธกิจในขั้นตอนการสอบสวนเกี่ยวกับคดีความนุญอย่างแน่ชัดซึ่งให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพของเหยื่อหรือผู้เสียหาย ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้เสียหายได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในระหว่างขั้นตอนการสอบสวน

3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการสอบสวน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่สำคัญในพื้นที่ สร้างความตระหนักรู้ในสาธารณะและการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงการฝึกอบรมสำหรับผู้นำท้องถิ่น สมาชิกในชุมชน และขยายผลไปยังสถาบันการศึกษาโดยทำงานร่วมกับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย โดยให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพื่อเสริมสร้างพลังในการป้องกันและการระบุถึงการค้ามนุษย์ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่

4. การกำหนดกรอบความรับผิดชอบของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย โดยการสร้างหน่วยงานการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้มีความคล่องแคล่วรวดเร็วในการปฏิบัติงาน รวมถึงการสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นภายในองค์กรบังคับใช้กฎหมาย และรายงานผลการปฏิบัติงานแก่สาธารณะเพื่อสร้างความไว้วางใจจากสังคมและประชาชนในพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กิตสุรณ สังขสุวรรณ. (2558). การแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ด้วยมาตรการ 3P. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 18, 1-15.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2567). สถิติการค้ามนุษย์ในไทย ในปี 2566 และ 2567. <https://www.prd.go.th>
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2567). การจัดระดับประเทศไทยในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี ค.ศ. 2024. <https://www.mfa.go.th>
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2567). มีหน้าที่หลักในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมถึงการช่วยเหลือผู้เสียหาย. <https://www.e-aht.com>
- เจษฎา มีบุญลือ. (2556). การค้ามนุษย์ในประเทศไทย: ปัจจัยที่เป็นสาเหตุ เครื่องมือ และกลไกในการแก้ไข. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ปิยะ อุทาโย, และคณะ. (2561). การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลความปลอดภัยสาธารณะในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2562
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551. (2551). ราชกิจจานุเบกษา
- พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. 2559. (2559). ราชกิจจานุเบกษา
- พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2562

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา. (2567). *องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และต่อต้านการค้ามนุษย์*. <https://www.aromfoundation.org>

วรรณัฐ วรชาติเดชา. (2558). *การค้ามนุษย์*. กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.

Trafficking in Persons Report: 2024 TIP Report, (Online). สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2568 จาก <https://www.mfa.go.th/en/content/2024tipreport-2?cate=5d5bcb4e15e39c306000683e>

Translated Thai References

Foundation for Human Rights and Development. (2024). *NGO working on human rights protection and anti-human trafficking*. <https://www.aromfoundation.org>. (in Thai)

Human Trafficking Procedure Act B.E. 2559. (2016). Royal Gazette. (in Thai)

Meebunlue. J. (2013). *Human trafficking in Thailand: Factors that cause it, tools and mechanisms for solving it*. Bangkok: Strategic Studies Center, National Defense Studies Institute. (in Thai)

Ministry of Social Development and Human Security. (2024). *The main duty is to prevent and suppress human trafficking, including helping victims*. <https://www.e-aht.com> (in Thai)

Ministry of Foreign Affairs. (2024). *Thailand's ranking in the annual report on human trafficking situation 2024*. <https://www.mfa.go.th>(in Thai)

Prevention and Suppression of Human Trafficking Act B.E. 2551 (2008). Royal Gazette

Public Relations Department. (2024). *Human trafficking statistics in Thailand in 2023 and 2024*. <https://www.prd.go.th>(in Thai)

Royal Decree Amending the Prevention and Suppression of Human Trafficking Act B.E. 2562

Sangsuwan., K. (2015). Solving the human trafficking problem with 3P measures. *Journal of Social Sciences, Srinakharinwirot University*, 18, 1-15.

Uthayo, P. et al. (2018). *Police Administration and Related Laws for Public Safety in the Republic of the Philippines*. Thailand Research Fund.

Worachatecha. W. (2015). *Human trafficking*. Royal Thai Police Education Command.

